

УДК 658:005.52:657

DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V55(2026)-10

Волощук Л. О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту, Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна

ORCID: 0000-0002-9692-7438

e-mail: voloschuk@op.edu.ua

Якимчук І. О., аспірант, Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса, Україна

ORCID: 0009-0000-9185-8499

e-mail: happyigar@stud.op.edu.ua

Звітність підприємства як елемент інформаційно-аналітичного забезпечення управління в контексті детермінант сталого розвитку

Анотація. Досліджено роль корпоративної звітності у формуванні інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством у контексті поширення принципів сталого розвитку. Метою дослідження є обґрунтування значення звітності як інструменту підтримки управлінських рішень та визначення підходів до інтеграції ESG-показників у систему управління підприємствами переробної промисловості. Методичну основу становлять методи системного аналізу, узагальнення наукових підходів і структуризації інформаційних потоків. У роботі обґрунтовано архітектуру інтеграції ESG-показників у систему інформаційно-аналітичного забезпечення управління та сформовано матрицю використання ESG-індикаторів у процесі прийняття управлінських рішень. Встановлено, що інтеграція нефінансових показників у корпоративну звітність сприяє підвищенню прозорості діяльності підприємств, зниженню ризиків та зміцненню довіри інвесторів і партнерів.

Ключові слова: підприємство, корпоративна звітність; інформаційно-аналітичне забезпечення управління; сталий розвиток; ESG-показники; нефінансова звітність; стратегія розвитку, корпоративне управління; переробна промисловість.

Voloshchuk Lidiia, Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting, Analysis and Audit, Odessa Polytechnic National University, Odessa, Ukraine

Yakymchuk Ihor, Ph.D student, Odessa Polytechnic National University, Odessa, Ukraine

Corporate Reporting as an Element of Information and Analytical Support for Management in the Context of Sustainability Determinants

Abstract. Introduction. The article examines the role of corporate reporting in the formation of information and analytical support for enterprise management in the context of sustainable development. Increasing transparency requirements and the expansion of non-financial disclosure standards require enterprises to integrate environmental, social and governance (ESG) indicators into management processes. Corporate reporting is considered not only as a tool for presenting financial results but also as an analytical instrument for assessing long-term business sustainability and supporting managerial decision-making.

Purpose. The purpose of the study is to substantiate the role of corporate reporting as an element of information and analytical support for management and to develop approaches to integrating ESG indicators into the management system of processing industry enterprises.

Results. The study substantiates the architecture for integrating ESG indicators into the information and analytical support system of enterprise management and proposes a matrix for using ESG metrics in managerial decision-making. The practical analysis is conducted using the example of processing enterprises in the Odessa region — Olsidz Black Sea LLC and Delta Wilmar Ukraine LLC. The results show that the integration of non-financial indicators into corporate reporting improves management analytics, reduces reputational and regulatory risks, and strengthens the trust of investors and business partners.

Conclusions. The integration of ESG indicators into corporate reporting contributes to the development of a comprehensive information base for strategic management and increases enterprise transparency. The implementation of digital analytical tools and ESG-based reporting models enhances the effectiveness of managerial decisions and supports the long-term sustainability of industrial enterprises.

Keywords: enterprise; corporate reporting; information and analytical support for management; sustainable development; ESG indicators; non-financial reporting; development strategy; corporate governance; processing industry.

JEL Classification: M10, M14, M41.

¹Стаття надійшла до редакції: 20.02.2026

Received: 20 February 2026

Постановка проблеми. Поширення концепції сталого розвитку та зростання вимог до прозорості бізнесу зумовлюють трансформацію ролі корпоративної звітності у системі управління підприємством. Традиційна фінансова звітність поступово перестає бути єдиним джерелом інформації для прийняття стратегічних управлінських рішень, оскільки не відображає екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності. У цих умовах особливого значення набуває інтеграція фінансових і нефінансових показників у єдину систему інформаційно-аналітичного забезпечення управління, що дозволяє оцінювати нефінансові ризики, підвищувати прозорість діяльності підприємства та обґрунтовувати стратегічні рішення.

Посилення регуляторних вимог у сфері розкриття нефінансової інформації значною мірою пов'язане з процесами європейської інтеграції. Важливим етапом розвитку корпоративної звітності стало впровадження положень Директиви 2014/95/EU [6], яка передбачає розкриття нефінансової інформації великими підприємствами. Подальший розвиток регулювання у межах Директиви (EU) 2022/2464 [7] (Corporate Sustainability Reporting Directive — CSRD) встановлює нові стандарти звітності про сталий розвиток та суттєво розширює вимоги до прозорості бізнесу. У результаті нефінансова звітність трансформується з допоміжного інструменту розкриття інформації у складову системи стратегічного управління, що забезпечує оцінювання довгострокової стійкості підприємства та підвищує прозорість взаємодії з основними групами стейкхолдерів.

Важливим чинником модернізації звітності є цифровізація обліково-аналітичних процесів. Використання сучасних інформаційних систем і технологій обробки даних дозволяє інтегрувати фінансові результати з показниками екологічної та соціальної ефективності діяльності підприємства. Це сприяє формуванню більш комплексної інформаційної бази для прийняття управлінських рішень, зменшенню інформаційної асиметрії та підвищенню довіри з боку інвесторів і інших зацікавлених сторін.

Особливої актуальності проблема інтеграції нефінансових показників набуває для промислових підприємств переробної галузі, діяльність яких пов'язана з інтенсивним використанням природних ресурсів та значним екологічним впливом. У таких умовах система звітності має забезпечувати не лише відображення фінансових результатів, а й розкриття інформації про екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності. Це зумовлює необхідність удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємствами з урахуванням детермінант сталого розвитку.

Формування ефективної системи звітності, яка поєднує фінансові та нефінансові показники діяльності підприємства, є важливою передумовою

підвищення якості управлінських рішень і забезпечення довгострокової стійкості бізнесу. Водночас актуальним залишається наукове обґрунтування методичних підходів до інтеграції ESG-показників у систему інформаційно-аналітичного забезпечення управління промисловими підприємствами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання формування інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством у контексті сталого розвитку активно досліджується в сучасній економічній науці. Результати наукових праць свідчать, що корпоративна звітність поступово трансформується з інструменту фіксації господарських операцій у комплексну систему підтримки управлінських рішень [15]. Сучасний етап розвитку цієї системи характеризується переходом від добровільного розкриття нефінансової інформації до її нормативного регулювання. Важливу роль у цьому процесі відіграє імплементація вимог Directive 2014/95/EU [6] та Directive (EU) 2022/2464 (CSRD) [7], які встановлюють нові стандарти розкриття інформації про сталий розвиток та стимулюють інтеграцію ESG-показників у систему корпоративного управління.

Значна частина наукових досліджень присвячена визначенню теоретичних засад розвитку звітності сталого розвитку. В. Heemskerk, P. Pistorio та M. Scicluna [8] розглядають корпоративну звітність як механізм узгодження економічних результатів діяльності підприємства із соціальною та екологічною відповідальністю. К. Hummel та К. Bauernhofer [9] підкреслюють, що запровадження обов'язкових стандартів нефінансового звітування потребує від підприємств суттєвих організаційних змін і розвитку систем комплаєнсу. Важливе місце у формуванні звітності займають чинники, які визначають повноту та якість розкриття інформації. М. Q. Q. Alshhadat [1] класифікує такі чинники на внутрішні та зовнішні детермінанти, що впливають на структуру та зміст нефінансової звітності. Системний огляд наукових досліджень, проведений Р. Arkoh, А. Costantini та F. Scafra [2], дозволив виокремити широкий спектр факторів, які визначають якість звітності сталого розвитку.

Подальші дослідження зосереджені на формуванні архітектури систем звітності та її взаємозв'язку з ефективністю діяльності підприємств. М. Benvenuto, С. Aufiero та С. Viola [3] доводять, що детермінанти сталого розвитку впливають на структуру систем звітності та визначають характер розкриття нефінансової інформації. Ф. Богян та А. Мелега [4] акцентують увагу на взаємозв'язку між мотивацією підприємств до звітування про сталий розвиток та результативністю їх діяльності. Окремий напрям досліджень пов'язаний із цифровізацією обліково-аналітичних систем. Л. Чижевська, Л. Волощук, Л. Шацкова та Л. Соколенко [5] розглядають цифровізацію як ключову умову модернізації

інформаційних систем підприємств. С. Morganho, Р. Milanés-Montero та Е. Pérez-Calderón [10] доповнюють цей підхід концепцією суттєвості, яка визначає пріоритетність розкриття нефінансових показників у корпоративній звітності.

Вагомий внесок у дослідження ролі звітності як елемента інформаційно-аналітичного забезпечення управління зробили українські науковці. Л. О. Волощук та І. О. Якимчук [11] розкривають сутність інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством у межах концепції сталого розвитку. Л. І. Крачок, В. М. Мельник та М. О. Панчук [12] обґрунтовують значення обліково-інформаційної складової для забезпечення стабільного функціонування підприємств. М. С. Пашкевич та О. В. Усатенко [13] підкреслюють роль звітності як інструменту аналітичного супроводу управління в умовах підвищених економічних ризиків. У цих дослідженнях звітність розглядається не лише як форма представлення результатів діяльності, а як інструмент формування інформаційної бази стратегічного управління.

Окремий напрям досліджень присвячений галузевим особливостям формування звітності. У працях О. Л. Польової, П. О. Маліцького та І. В. Манеляк [14] розглядаються особливості обліково-інформаційного забезпечення формування звітності підприємств аграрного сектору. Т. Р. Портоварас [15] доводить, що звітність суб'єктів господарювання виступає одночасно джерелом економічного аналізу та інструментом управління. Н. Я. Шкроміда, С. В. Малишев та А. І. Григорійчук [16] підкреслюють значення звіту про управління як інтегрованої форми представлення фінансових і нефінансових результатів діяльності підприємства.

Аналіз наукових праць свідчить про значний інтерес дослідників до проблеми розвитку нефінансового звітування та його ролі у системі корпоративного управління. Разом з тим у науковій літературі недостатньо розкриті методичні підходи до інтеграції ESG-показників у систему інформаційно-аналітичного забезпечення управління промисловими підприємствами, зокрема у переробній галузі. Це зумовлює необхідність подальших досліджень у цьому напрямі.

Формулювання цілей дослідження. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування ролі звітності підприємства як елемента інформаційно-аналітичного забезпечення управління в умовах поширення принципів сталого розвитку та розробка практичних рекомендацій щодо інтеграції ESG-показників у систему управління переробних промислових підприємств.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: аналіз сучасних підходів до

формування нефінансової звітності; визначення ключових чинників, що впливають на розвиток корпоративного звітування у контексті сталого розвитку; дослідження регуляторного впливу Directive 2014/95/EU [6] та Directive (EU) 2022/2464 [7] на практику розкриття нефінансової інформації; обґрунтування підходів до інтеграції екологічних, соціальних і управлінських показників у систему інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством з урахуванням галузевих особливостей переробної промисловості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування нефінансової звітності на великих підприємствах переробної промисловості потребує застосування методичного інструментарію, орієнтованого на забезпечення прозорості діяльності та системне оцінювання ESG-ризиків. У цьому контексті важливу роль відіграють сучасні аналітичні цифрові платформи, які дозволяють структурувати інформацію про екологічні, соціальні та управлінські аспекти функціонування підприємства. Використання спеціалізованих інструментів, зокрема аналітичного модуля YouControl ESG, дає змогу трансформувати якісні характеристики сталого розвитку у вимірювані показники та формувати інформаційну базу для управлінських рішень.

Для систематизації інформаційних потоків та визначення ролі ESG-показників у процесі управління доцільно представити архітектуру інтеграції екологічних, соціальних та управлінських індикаторів у систему інформаційно-аналітичного забезпечення підприємства (табл. 1).

Представлена структура демонструє, що система корпоративної звітності формується як багаторівнева аналітична модель, у межах якої первинні виробничі та соціально-економічні дані трансформуються у систему ESG-індикаторів. Узагальнення таких показників дозволяє оцінювати не лише поточну результативність діяльності підприємства, але й рівень його довгострокової стійкості в умовах зростання екологічних і соціальних вимог до бізнесу. З метою дослідження практичних аспектів інформаційно-аналітичного забезпечення управління було обрано два великі підприємства переробної промисловості Одеської області: ТОВ «Олсідз Блек Сі» та ТОВ «Дельта Вілмар Україна». Зазначені компанії належать до категорії великого бізнесу, інтегровані у міжнародні корпоративні структури та функціонують у сегменті виробництва олійно-жирової продукції. Водночас їх діяльність демонструє відмінні підходи до інтеграції принципів сталого розвитку у систему обліково-аналітичного забезпечення, що створює підґрунтя для порівняльного аналізу адаптації корпоративної звітності до сучасних ESG-вимог [11].

Таблиця 1 Архітектура інтеграції ESG-показників у систему інформаційно-аналітичного забезпечення управління переробного підприємства

Компонент сталого розвитку	Основні об'єкти аналітичного спостереження	Інформаційні джерела та цифрові інструменти	Аналітичні індикатори	Управлінська інтерпретація
Екологічний вимір (E)	використання енергетичних ресурсів; викиди та відходи виробництва; ефективність природокористування	автоматизовані системи обліку ресурсів; виробничі системи моніторингу; екологічні звіти; ESG-аналітичні платформи	інтенсивність викидів CO ₂ ; рівень утилізації відходів; енергоємність виробництва; показники ресурсоефективності	оцінка екологічної ефективності виробничих процесів; обґрунтування екологічної модернізації підприємства
Соціальний вимір (S)	кадровий потенціал; безпека праці; розвиток людського капіталу; взаємодія з територіальними громадами	кадрові інформаційні системи; внутрішні соціальні звіти; корпоративні програми розвитку персоналу	рівень виробничого травматизму; плинність кадрів; витрати на підвищення кваліфікації; інвестиції у соціальні проекти	оцінка стабільності трудового потенціалу; формування бренду відповідального роботодавця
Управлінський вимір (G)	корпоративне управління; комплаєнс-політика; прозорість ланцюгів постачання	корпоративні регламенти; системи комплаєнсу; незалежні ESG-рейтинги; аналітичні платформи	рівень прозорості корпоративного управління; частка верифікованих контрагентів; показники дотримання етичних стандартів	зниження репутаційних ризиків; підвищення довіри інвесторів та партнерів
Інтеграційний рівень	узгодження фінансових та нефінансових показників	корпоративна інформаційна система; інтегровані звіти; звіт про управління	ESG-індекс підприємства; інтегральний показник сталого розвитку; частка сертифікованої сировини	стратегічна оцінка стійкості бізнес-моделі та інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: сформовано авторами

Методологія оцінювання ESG-факторів, що охоплює екологічний, соціальний та управлінський компоненти діяльності підприємства, істотно розширює функціональне призначення корпоративної звітності. У сучасних умовах вона виконує не лише ретроспективну інформаційну функцію, а й слугує інструментом оцінювання довгострокової стійкості бізнес-моделі. Для підприємств олійно-жирової галузі, виробничі та логістичні процеси яких пов'язані зі значним екологічним навантаженням, особливого значення набуває підтвердження достовірності інформації за допомогою незалежних джерел. Такий підхід підвищує якість управлінської аналітики, сприяє зниженню санкційних та репутаційних ризиків, а також дозволяє уникати співпраці з недобросовісними контрагентами, що є важливою складовою сучасної комплаєнс-політики підприємств [15].

Функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління на великих переробних підприємствах дедалі більше пов'язане з процесами цифровізації звітності. Автоматизація обліково-аналітичних процедур дає змогу інтегрувати традиційні фінансові показники з індикаторами екологічної та соціальної ефективності діяльності. У

таких умовах інформаційна система підприємства перетворюється на комплексний інструмент управління, що акумулює дані про економічні результати, використання природних ресурсів і соціальні аспекти функціонування виробництва. Для переробного сектору Одеської області, де значна частина виробничих процесів пов'язана з портовою інфраструктурою та міжнародними логістичними потоками, особливого значення набуває прозорість ланцюгів постачання. Використання зовнішніх аналітичних сервісів для оцінювання ESG-ризиків дозволяє підтверджувати дотримання екологічних стандартів і трудового законодавства, що відповідає вимогам міжнародних інвесторів та положенням Directive (EU) 2022/2464 щодо розширення корпоративної звітності [7].

Не менш важливим напрямом управління є контроль репутаційних ризиків, які можуть виникати внаслідок недостатньої прозорості корпоративної діяльності. Розкриття нефінансових показників у публічній звітності сприяє підвищенню довіри з боку інвесторів, партнерів і регуляторних органів, а також дозволяє компаніям уникати включення до переліків підприємств із підвищеним ризиком порушення

екологічних або соціальних стандартів. За таких умов звітність набуває значення інструменту стратегічного позиціонування підприємства на міжнародному ринку. Керівництво досліджуваних компаній використовує її не лише для інформування зацікавлених сторін, а й для демонстрації здатності до довгострокового розвитку, що відповідає сучасним принципам корпоративної відповідальності. Перехід звітності від виключно облікової функції до аналітично-стратегічної є важливою передумовою зміцнення конкурентних позицій підприємств у глобальному економічному середовищі [12].

Формування ефективної системи інформаційно-аналітичного забезпечення передбачає інтеграцію нефінансових індикаторів у структуру стратегічного менеджменту підприємства. Для великих переробних компаній, таких як ТОВ «Олсідз Блек Сі» та ТОВ «Дельта Вілмар Україна», корпоративна звітність виконує функцію інструменту підтвердження дотримання етичних принципів ведення бізнесу та відповідальності у ланцюгах постачання. Поширення концепції сталого розвитку зумовлює необхідність переходу від епізодичного збору нефінансових даних до формування комплексної системи звітності, що відображає екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності підприємства. Така система дозволяє оцінювати не лише економічні результати господарської діяльності, а й створення екологічного та соціального капіталу, що є важливим показником довгострокової ефективності бізнес-моделі. Наявність структурованої інформаційної бази зменшує стратегічну невизначеність і сприяє формуванню стабільних ринкових позицій підприємства.

Важливим елементом сучасної системи управління є ідентифікація та постійний моніторинг ризиків, пов'язаних з екологічними та соціальними аспектами діяльності. Аналітичні інструменти оцінювання ESG-ризиків дозволяють підприємствам переробної галузі проводити більш ретельну перевірку контрагентів і запобігати потенційним репутаційним втратам. Для ТОВ «Дельта Вілмар Україна» одним із ключових напрямів такої політики є дотримання принципів NDPE (No Deforestation, No Peat, No Exploitation), що передбачає детальний контроль походження сировини та прозорість ланцюгів постачання. Реалізація відповідних процедур документування сприяє забезпеченню відповідності діяльності підприємства вимогам Directive (EU) 2022/2464 щодо розкриття інформації про сталий розвиток. Високий рівень прозорості інформаційних потоків у цій сфері відіграє важливу роль у збереженні довіри міжнародних партнерів та інвесторів.

Цифровізація обліково-аналітичних процесів забезпечує інтеграцію фінансових і нефінансових даних у єдину інформаційну систему управління, що підвищує оперативність формування ESG-індикаторів і розширює аналітичні можливості менеджменту. Використання автоматизованих інформаційних систем

дозволяє оперативно збирати та узагальнювати дані щодо енергоефективності, використання природних ресурсів і рівня утворення відходів. На підприємстві ТОВ «Олсідз Блек Сі» впровадження інноваційних технологічних і логістичних рішень сприяє підвищенню якості нефінансового розкриття інформації. Це створює умови для підготовки звіту про управління, у якому фінансові результати діяльності підприємства доповнюються екологічними та соціальними індикаторами. Оперативний доступ до таких даних забезпечує можливість своєчасного коригування управлінських рішень відповідно до актуальних тенденцій розвитку світової економіки та вимог сталого розвитку.

Поширення концепції сталого розвитку вимагає від промислових підприємств формування системи ключових показників ефективності, що відображають ESG-аспекти діяльності. Обліково-аналітична система має забезпечувати розрахунок спеціалізованих індикаторів, серед яких важливе місце посідають показники викидів на одиницю виробленої продукції, рівень утилізації або переробки відходів, а також інтенсивність використання енергетичних ресурсів. Для великих олійноекстракційних підприємств Одеської області ці показники є необхідною умовою проходження міжнародного екологічного аудиту та підтвердження відповідності діяльності глобальним стандартам корпоративної відповідальності. Водночас корпоративна звітність виконує функцію доказової бази реалізації стратегії сталого розвитку. Систематичне відображення динаміки таких індикаторів демонструє стабільність бізнес-моделі підприємства та її здатність адаптуватися до нових регуляторних і ринкових вимог.

Важливою складовою інформаційно-аналітичного забезпечення управління у переробній промисловості є врахування соціальних аспектів діяльності підприємства. Для великих виробничих комплексів, розташованих у Лиманському районі Одеської області, характерною є значна концентрація трудових ресурсів, що підвищує значення управління людським капіталом. У таких умовах корпоративна звітність повинна відображати не лише економічні результати, а й інформацію про умови праці, рівень виробничої безпеки, професійний розвиток персоналу та участь підприємства у розвитку місцевих громад. Відкритість цих даних формує основу конструктивної взаємодії підприємства з територіальними громадами та органами місцевого самоврядування, а також сприяє узгодженню інтересів бізнесу та суспільства в межах концепції сталого розвитку.

Організація обліково-інформаційного супроводу нефінансової звітності потребує дотримання принципів достовірності, релевантності та суттєвості інформації. Підприємства переробної галузі повинні приділяти особливу увагу розкриттю тих аспектів діяльності, які найбільшою мірою впливають на формування економічної вартості компанії та її

інвестиційну привабливість. Використання положень Directive 2014/95/EU створює нормативну основу для структурованого подання нефінансової інформації відповідно до європейських стандартів корпоративної прозорості. Запровадження таких підходів сприяє підвищенню порівнюваності показників діяльності підприємств із міжнародною практикою та розширює можливості комунікації з глобальними фінансовими ринками.

Розвиток нефінансового звітування також пов'язаний із масштабами виробничої діяльності підприємств. Великі промислові комплекси, виробнича потужність яких перевищує 150 тис. тонн олії на рік, привертають підвищену увагу екологічних організацій, регуляторних інституцій та міжнародних партнерів. Значні обсяги виробництва зумовлюють необхідність системного управління інформаційними потоками та обробки великої кількості екологічних і соціальних показників. У таких умовах формування звітності зі сталого розвитку стає інструментом зниження регуляторних ризиків і запобігання можливим санкціям. Це підкреслює значення звітності як одного з елементів забезпечення економічної та репутаційної безпеки підприємства.

Поєднання фінансових та нефінансових показників у межах єдиної інформаційної системи сприяє формуванню більш прозорої моделі корпоративного управління. Такий підхід дозволяє менеджменту комплексно оцінювати ефективність використання різних видів капіталу підприємства: економічного, людського, соціального та природного. Для великих переробних підприємств Одеської області інтеграція нефінансової звітності у систему управління виступає важливою умовою конкурентоспроможності на зовнішніх ринках, де вимоги до екологічної відповідальності та прозорості бізнес-практик постійно посилюються. За цих умов корпоративна звітність виконує функцію інтеграційного інформаційного механізму, який поєднує економічні, екологічні та соціальні показники діяльності підприємства та створює аналітичну основу для стратегічного планування.

Практична реалізація таких підходів потребує трансформації масиву нефінансових даних у чітко визначені показники результативності. Для управлінського персоналу великих переробних підприємств важливим інструментом виступає система ключових індикаторів ефективності, яка охоплює екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності. Формування матриці ESG-KPI дозволяє здійснювати регулярний моніторинг виконання стратегічних цілей сталого розвитку та своєчасно коригувати управлінські рішення. На підприємствах

ТОВ «Олсідз Блек Сі» та ТОВ «Дельта Вілмар Україна» подібні індикатори використовуються як основа підготовки нефінансових звітів та внутрішньої аналітики. Переведення нефінансових характеристик у систему вимірюваних показників зменшує суб'єктивність оцінювання ефективності корпоративного управління та підвищує об'єктивність стратегічного аналізу діяльності підприємства.

Інтеграція ESG-показників у систему управління підприємством передбачає узгодження інформаційних потреб менеджменту зі структурою корпоративної звітності. Для ефективного функціонування управлінської системи важливо, щоб нефінансові дані формувалися з урахуванням рівня управління та характеру прийнятих рішень. Різні управлінські ланки використовують відмінні за змістом і ступенем деталізації інформаційні показники, що зумовлює необхідність чіткого розподілу інформаційних потоків у межах корпоративної інформаційної системи.

Для стратегічного рівня управління ключове значення мають узагальнені індикатори, які характеризують репутаційний капітал підприємства, відповідність корпоративної діяльності етичним стандартам та прозорість логістичних ланцюгів постачання. Ці показники дозволяють оцінити довгострокову стійкість бізнес-моделі та рівень довіри з боку інвесторів і партнерів. Натомість на рівні операційного управління більшу вагу мають детальні показники, що відображають ефективність використання ресурсів, рівень енергоспоживання, дотримання стандартів охорони праці та виробничої безпеки. Такі дані необхідні для поточного контролю виробничих процесів і своєчасного реагування на потенційні ризики.

Упорядкування інформаційних потреб різних управлінських рівнів сприяє формуванню раціональної структури корпоративної звітності. Чітке розмежування функцій аналітичних підрозділів дозволяє уникнути дублювання інформації та підвищує ефективність використання інформаційних ресурсів підприємства. Оптимізація інформаційних потоків у межах обліково-аналітичної системи забезпечує більш оперативне отримання управлінської інформації та підвищує якість стратегічного і оперативного планування. Систематизація інформаційних потреб різних рівнів управління дозволяє сформувати матрицю використання ESG-індикаторів у процесі корпоративного управління, яка відображає зв'язок між управлінськими рішеннями, інформаційними запитами та показниками нефінансової звітності (табл. 2).

Таблиця 2 Матриця інформаційних потреб управління та використання ESG-індикаторів у системі корпоративної звітності переробного підприємства

Рівень управління	Характер управлінських рішень	Пріоритетні інформаційні запити	Ключові ESG-індикатори	Роль звітності у процесі управління
Стратегічний рівень (керівництво підприємства)	формування стратегії розвитку; визначення інвестиційної політики; управління репутаційним капіталом	довгострокова стійкість бізнес-моделі; відповідність міжнародним стандартам; прозорість ланцюгів постачання	ESG-рейтинг підприємства; частка верифікованої сировини; інтегральний індекс сталого розвитку	стратегічний аналіз діяльності підприємства та оцінка його позицій на міжнародних ринках
Тактичний рівень (функціональні підрозділи)	оптимізація виробничих і логістичних процесів; контроль ресурсоефективності	ефективність використання енергії та природних ресурсів; дотримання екологічних стандартів	інтенсивність енергоспоживання; рівень утилізації відходів; показники екологічного впливу виробництва	коригування виробничої політики та впровадження екологічних інновацій
Операційний рівень (виробничі підрозділи)	контроль технологічних процесів; забезпечення безпеки праці	ефективність використання ресурсів; дотримання стандартів охорони праці	показники виробничого травматизму; споживання енергії та води; рівень виробничих відходів	оперативний контроль виробничої діяльності та управління ризиками
Зовнішні стейкхолдери (інвестори, партнери, регулятори)	оцінка інвестиційної привабливості; контроль екологічної та соціальної відповідальності	прозорість діяльності підприємства; відповідність ESG-стандартам	показники нефінансової звітності; екологічні та соціальні індикатори	забезпечення довіри до корпоративної звітності та підвищення інвестиційної привабливості підприємства

Джерело: сформовано авторами

Матриця використання ESG-індикаторів демонструє, що корпоративна звітність виступає інтеграційним механізмом між операційними параметрами діяльності підприємства та стратегічними орієнтирами його розвитку. Для таких компаній, як ТОВ «Дельта Вілмар Україна» та ТОВ «Олсідз Блек Сі», застосування системи ESG-метрик сприяє підтриманню високої репутації на міжнародних товарних ринках. Важливим прикладом є контроль частки верифікованої сировини, який безпосередньо впливає на можливість співпраці з європейськими партнерами та укладання довгострокових контрактів. У результаті нефінансова інформація поступово перетворюється на вагомий економічний ресурс, що підвищує інвестиційну привабливість компанії та формує додану вартість бізнесу. Наявність чітко структурованої системи ключових показників ефективності забезпечує прозорість виробничих і логістичних процесів та їх відповідність міжнародним стандартам ведення бізнесу.

Важливу роль у забезпеченні достовірності розрахунків ESG-індикаторів відіграє цифровізація обліково-аналітичних процесів. Використання автоматизованих систем збору та обробки даних на виробничих об'єктах дозволяє оперативно формувати інформацію про ключові параметри діяльності підприємства. Для переробних підприємств

Лиманського району це створює можливість підготовки управлінських звітів у режимі реального часу, що підвищує ефективність управлінського контролю. Оперативний доступ до актуальної інформації дозволяє керівництву не лише фіксувати результати господарської діяльності, а й прогнозувати наслідки управлінських рішень для екологічної та економічної стійкості підприємства. Впровадження цифрових технологій у систему звітування також сприяє виконанню вимог Directive (EU) 2022/2464, яка передбачає підвищення прозорості та деталізації корпоративної інформації.

Розширення ролі нефінансової звітності зумовлює переосмислення підходів до оцінювання соціального капіталу підприємства. Стабільність кадрового складу, що характерна для провідних олійноекстракційних підприємств Одеської області, відображає здатність компаній ефективно реагувати на економічні та соціальні виклики. Інформація про умови праці, соціальні гарантії та професійне навчання працівників, представлена у корпоративній звітності, сприяє зміцненню репутації підприємства як відповідального роботодавця. Це створює передумови для залучення та утримання кваліфікованих фахівців, що має особливе значення для технологічно складних переробних виробництв. З огляду на зазначене соціальні показники звітності виступають

інструментом управління ризиками втрати трудового потенціалу.

Ефективність розвитку системи нефінансового звітування значною мірою залежить від постійного вдосконалення методик розрахунку відповідних показників. Для підприємств, що входять до складу міжнародних корпоративних структур, такі процедури визначаються внутрішніми стандартами групи та базуються на положеннях Directive 2014/95/EU. У межах корпоративного управління все більшого значення набуває внутрішній аудит нефінансових даних, який забезпечує перевірку достовірності інформації перед її оприлюдненням. Запровадження таких механізмів контролю підвищує рівень довіри до звітності підприємства та запобігає ризикам необґрунтованих заяв щодо екологічної або соціальної відповідальності. Висока якість звітної інформації стає необхідною передумовою сталого розвитку переробної галузі.

Завершальною ланкою формування інформаційно-аналітичної системи є включення ESG-показників до звіту про управління, який узагальнює результати діяльності підприємства та визначає стратегічні орієнтири його подальшого розвитку. Для великих промислових підприємств Одеської області цей документ виступає ключовим каналом розкриття інформації про екологічні ініціативи, соціальні програми та взаємодію з місцевими громадами. Консолідація фінансових і нефінансових даних у межах звіту про управління формує цілісну картину функціонування підприємства та забезпечує ефективний діалог із різними групами зацікавлених сторін. За таких умов корпоративна звітність перестає бути лише регуляторною вимогою і набуває значення важливого інструменту стратегічного розвитку підприємства.

Завершальною стадією формування системи інформаційно-аналітичного забезпечення сталого розвитку є узгодження обліково-аналітичних процедур із міжнародними вимогами корпоративної звітності. Для великих підприємств переробної галузі цей процес означає поєднання традиційних бухгалтерських підходів із новими вимогами до розкриття нефінансової інформації, визначеними Directive (EU) 2022/2464. На підприємствах ТОВ «Олсідз Блек Сі» та ТОВ «Дельта Вілмар Україна» управлінська практика спрямована на формування єдиного інформаційного середовища, у межах якого фінансові показники діяльності поєднуються з підтвердженими даними про екологічну та соціальну результативність. Така модель звітування забезпечує зівставність інформації з міжнародною практикою та підвищує рівень довіри з боку інвесторів і партнерів. Узгодження внутрішніх процедур підготовки звітності з європейськими нормами також сприяє скороченню транзакційних витрат, пов'язаних із виходом підприємств на міжнародні ринки капіталу.

Подальший розвиток звітності як управлінського інструменту потребує впровадження ефективних механізмів контролю достовірності нефінансових даних. У межах зазначеного підходу важливе значення має внутрішній аудит інформації, що стосується екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності підприємства. Під впливом вимог сталого розвитку промислові компанії змушені посилювати процедури перевірки походження сировини, а також контролювати дотримання етичних стандартів у ланцюгах постачання. Для підприємств Лиманського району Одеської області важливим елементом підтвердження екологічної відповідальності виступає документоване відображення відповідних ініціатив у звіті про управління. Залучення незалежних механізмів перевірки нефінансових показників підвищує достовірність оприлюднених даних та запобігає можливим репутаційним втратам, пов'язаним із недостовірним розкриттям інформації. Такий підхід створює основу для стабільної співпраці з партнерами, які дотримуються стандартів ESG.

Реалізація принципів сталого розвитку в управлінській практиці значною мірою залежить від модернізації інформаційної інфраструктури підприємств. Використання сучасних цифрових технологій, зокрема хмарних рішень і спеціалізованих аналітичних платформ, дозволяє інтегрувати різномірні потоки фінансових і нефінансових даних у єдину систему звітності. Це забезпечує можливість оперативного відстеження змін соціальних та екологічних індикаторів діяльності підприємства та підвищує швидкість реагування на потенційні ризики. Цифровізація обліково-аналітичних процесів сприяє підвищенню прозорості бізнес-процесів і відповідає сучасним вимогам до інвестиційної привабливості компаній. Комплексний підхід до обробки інформації дозволяє підприємствам перейти від пасивного інформування зацікавлених сторін до активного управління економічною вартістю бізнесу з урахуванням екологічних і соціальних чинників.

Важливою складовою гармонізації корпоративної звітності є адаптація облікової політики до галузевих особливостей агропромислового та переробного секторів. Формування інформації про екологічний вплив виробництва олійно-жирової продукції потребує розроблення внутрішніх методик оцінювання використання природних ресурсів, енергоефективності виробничих процесів та рівня утворення відходів. Для великих переробних підприємств Одеської області звітність виконує також функцію демонстрації відповідності принципам «зеленої» економіки та соціальної відповідальності бізнесу. Узгодження внутрішніх показників із міжнародними цілями сталого розвитку дозволяє компаніям позиціонувати себе як відповідальних учасників глобального економічного простору. Це відкриває можливості для залучення інвестицій у

впровадження енергоощадних технологій та екологічних інновацій.

Стратегічне значення корпоративної звітності проявляється у її здатності забезпечувати інформаційну підтримку довгострокового розвитку підприємства в умовах нестабільності світової економіки. Нефінансова інформація використовується менеджментом для аналізу впливу кліматичних змін, соціальних факторів та регуляторних вимог на виробничу діяльність. Звіт про управління, що узагальнює дані про фінансові результати та нефінансові аспекти функціонування підприємства, стає ключовим джерелом інформації для прийняття стратегічних рішень щодо модернізації виробництва або розширення діяльності. Наявність якісної інформаційної бази дозволяє поступово перейти від орієнтації на короткострокові фінансові результати до моделі довгострокової стійкості бізнесу, що відповідає інтересам усіх зацікавлених сторін.

Завершальним напрямом розвитку сучасної системи звітності є її трансформація у відкритий інструмент взаємодії з суспільством і державними інституціями. Публічне розкриття інформації про соціальні інвестиції, екологічні ініціативи та податкову дисципліну сприяє формуванню позитивного бізнес-середовища на регіональному рівні. Для підприємств Лиманського району Одеської області активне оприлюднення ESG-показників виступає підтвердженням відповідального ставлення до розвитку територіальних громад і забезпечує підтримку так званої соціальної ліцензії на здійснення господарської діяльності. У сучасних умовах корпоративна звітність стає важливим механізмом узгодження економічних інтересів бізнесу та суспільства. Подальший розвиток методології нефінансового звітування здатний сприяти зміцненню позицій українських підприємств у сфері сталого розвитку та підвищенню їх конкурентоспроможності на європейському ринку.

Висновки. Результати дослідження підтверджують, що поширення концепції сталого розвитку істотно змінює функціональне призначення корпоративної звітності у системі управління підприємством. Фінансова звітність більше не є єдиним джерелом управлінської інформації, оскільки не відображає екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності. Інтеграція нефінансових показників у систему інформаційно-аналітичного забезпечення дозволяє розширити можливості стратегічного аналізу та підвищити якість управлінських рішень. З огляду на зазначене корпоративна звітність набуває ролі комплексного інформаційного ресурсу, що забезпечує оцінювання ризиків сталого розвитку та формування довгострокової стратегії підприємства.

Аналіз нормативного середовища показав, що важливим стимулом розвитку нефінансового звітування є посилення регуляторних вимог у Європейському Союзі. Положення Directive 2014/95/EU започаткували системне розкриття нефінансової інформації великими компаніями, а Directive (EU) 2022/2464 значно розширила вимоги до звітності щодо сталого розвитку. Запровадження цих норм сприяє гармонізації корпоративної звітності з міжнародними стандартами, підвищує прозорість діяльності підприємств і формує передумови для більш ефективної комунікації зі стейкхолдерами.

Дослідження діяльності підприємств переробної галузі Одеської області — ТОВ «Олсідз Блек Сі» та ТОВ «Дельта Вілмар Україна» — продемонструвало, що інтеграція ESG-показників у систему управління дозволяє підвищити якість інформаційно-аналітичного забезпечення. Використання цифрових аналітичних платформ і зовнішніх джерел перевірки даних забезпечує об'єктивність нефінансової інформації, знижує репутаційні та регуляторні ризики, а також сприяє підвищенню довіри міжнародних партнерів та інвесторів.

Важливою умовою ефективного використання нефінансових даних є формування системи ключових показників результативності, що охоплюють екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності підприємства. Запровадження матриці ESG-KPI забезпечує системний моніторинг реалізації стратегії сталого розвитку та підвищує об'єктивність оцінювання ефективності управління. Значну роль у цьому процесі відіграє цифровізація обліково-аналітичних процедур, яка дозволяє інтегрувати різномірні потоки даних у єдину інформаційну систему та забезпечує оперативний доступ до актуальної управлінської інформації.

Включення ESG-показників до звіту про управління формує інтегровану модель корпоративної звітності, що поєднує фінансові результати діяльності з характеристиками екологічної та соціальної відповідальності підприємства. Такий підхід створює більш повну інформаційну базу для стратегічного планування, підвищує інвестиційну привабливість підприємств і сприяє формуванню довгострокових партнерських відносин із зацікавленими сторонами.

Подальший розвиток системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління у переробній промисловості потребує вдосконалення методичних підходів до формування ESG-показників, розвитку цифрових інструментів обробки нефінансових даних та адаптації корпоративної звітності до нових регуляторних вимог. Реалізація цих напрямів сприятиме підвищенню прозорості діяльності підприємств, зміцненню їх конкурентних позицій та забезпеченню сталого розвитку в умовах глобальних економічних трансформацій.

Література:

1. Alshhadat M. Q. Q. The determinants of sustainability reporting: evidence from Saudi petrochemical companies // *Journal of Financial Reporting and Accounting*. 2023. Vol. 23, № 6. P. 2641–2658. DOI: <https://doi.org/10.1108/JFRA-04-2023-0216>.
2. Arkoh P., Costantini A., Scarpa F. Determinants of sustainability reporting: A systematic literature review. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*. 2024. Vol. 31, № 3. P. 1578–1597. DOI: <https://doi.org/10.1002/csr.2645>
3. Benvenuto M., Aufiero C., Viola C. A systematic literature review on the determinants of sustainability reporting systems // *Heliyon*. 2023. Vol. 9, № 4. Article e14893. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e14893>.
4. Boghean F., Melega A. Corporate sustainability reporting: paradigms, determinants and performance. *Studies and Scientific Researches. Economics Edition*. 2025. № 42. DOI: <https://doi.org/10.29358/scceo.v0i42.622>
5. Chyzhevska L., Voloschuk L., Shatskova L., Sokolenko L. Digitalization as a vector of information systems development and accounting system modernization. *Studia Universitatis "Vasile Goldis" Arad. Economics Series*. 2021. Vol. 31, Issue 4. P. 18–39. DOI: [10.2478/sues-2021-0017](https://doi.org/10.2478/sues-2021-0017).
6. Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. *Official Journal of the European Union*. 2014. L 330. P. 1–9. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/95/oj>.
7. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU as regards corporate sustainability reporting. *Official Journal of the European Union*. 2022. L 322. P. 15–80. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>.
8. Heemskerk B., Pistorio P., Scicluna M. Sustainable Development Reporting: Striking the Balance. Geneva: World Business Council for Sustainable Development, 2002. URL: <https://docs.wbcsd.org/2002/12/SustainableDevReporting-StrikingTheBalance.pdf>.
9. Hummel K., Bauernhofer K. Consequences of sustainability reporting mandates: Evidence from the EU Taxonomy Regulation. *Accounting Forum*. 2024. Vol. 48, № 3. P. 374–400. DOI: <https://doi.org/10.1080/01559982.2024.2301854>.
10. Morginho C., Milanés-Montero P., Pérez-Calderón E. The determinants of materiality assessment disclosures in the sustainability statements of Iberian-listed companies. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*. 2025. Vol. 32, № 3. P. 1050–1067. DOI: <https://doi.org/10.1002/csr.3148>.
11. Волощук Л. О., Якимчук І. О. Сутність інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством в умовах концепції сталого розвитку. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2024. № 9. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-9-10281>.
12. Крачок Л. І., Мельник В. М., Панчук М. О. Роль інформаційно-облікового забезпечення управління діяльністю підприємств в умовах сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-62>.
13. Пашкевич М. С., Устатенко О. В. Розвиток звітності як елемент обліково-аналітичного забезпечення діяльності компанії по управлінню активами. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2019. № 3. С. 160–171. DOI: <https://doi.org/10.33271/ev/67.160>.
14. Польова О. Л., Маліцький П. О., Манеляк І. В. Обліково-інформаційне забезпечення формування бухгалтерської звітності в АПК. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-126>.
15. Портоварас Т. Р. Звітність суб'єктів господарювання як джерело аналізу та інструмент управління. *Бізнес Інформ*. 2024. № 6. С. 293–300. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-293-300>.
16. Шкроміда Н. Я., Малишев С. В., Григорійчук А. І. Облікове забезпечення формування звіту про управління господарюючого суб'єкта. *Ефективна економіка*. 2025. № 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.110>.

References:

1. Alshhadat, M. Q. Q. (2023). The determinants of sustainability reporting: Evidence from Saudi petrochemical companies. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 23(6), 2641–2658. <https://doi.org/10.1108/JFRA-04-2023-0216>.
2. Arkoh, P., Costantini, A., & Scarpa, F. (2024). Determinants of sustainability reporting: A systematic literature review. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 31(3), 1578–1597. <https://doi.org/10.1002/csr.2645>.
3. Benvenuto, M., Aufiero, C., & Viola, C. (2023). A systematic literature review on the determinants of sustainability reporting systems. *Heliyon*, 9(4), e14893. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e14893>.
4. Boghean, F., & Melega, A. (2025). Corporate sustainability reporting: Paradigms, determinants and performance. *Studies and Scientific Researches. Economics Edition*, (42). <https://doi.org/10.29358/scceo.v0i42.622>.
5. Chyzhevska, L., Voloschuk, L., Shatskova, L., & Sokolenko, L. (2021). Digitalization as a vector of information systems development and accounting system modernization. *Studia Universitatis "Vasile Goldis" Arad. Economics Series*, 31(4), 18–39. <https://doi.org/10.2478/sues-2021-0017>.
6. European Parliament and Council of the European Union. (2014, October 22). *Directive 2014/95/EU amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups*. Official Journal of the European Union, L 330, 1–9. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/95/oj>.
7. European Parliament and Council of the European Union. (2022, December 14). *Directive (EU) 2022/2464 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU as regards corporate sustainability reporting*. Official Journal of the European Union, L 322, 15–80. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>.
8. Heemskerk, B., Pistorio, P., & Scicluna, M. (2002). *Sustainable development reporting: Striking the balance*. Geneva: World Business Council for Sustainable Development. <https://docs.wbcsd.org/2002/12/SustainableDevReporting-StrikingTheBalance.pdf>
9. Hummel, K., & Bauernhofer, K. (2024). Consequences of sustainability reporting mandates: Evidence from the EU Taxonomy Regulation. *Accounting Forum*, 48(3), 374–400. <https://doi.org/10.1080/01559982.2024.2301854>

10. Morganho, C., Milanés-Montero, P., & Pérez-Calderón, E. (2025). The determinants of materiality assessment disclosures in the sustainability statements of Iberian-listed companies. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 32(3), 1050–1067. <https://doi.org/10.1002/csr.3148>.
11. Voloshchuk, L. O., & Yakymchuk, I. O. (2024). Sutnist informatsiino-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia pidpriemstvom v umovakh kontseptsii staloho rozvytku. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "Internauka". Seriya: Ekonomichni nauky*, (9). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-9-10281>.
12. Krachok, L. I., Melnyk, V. M., & Panchuk, M. O. (2024). Rol informatsiino-oblikovoho zabezpechennia upravlinnia dialnistiu pidpriemstv v umovakh staloho rozvytku. *Ekonomika ta suspilstvo*, (60). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-62>.
13. Pashkevych, M. S., & Usatenko, O. V. (2019). Rozvytok zvitnosti yak element oblikovo-analitychnoho zabezpechennia diialnosti kompanii po upravlinniu aktyvamy. *Ekonomichni visnyk Natsionalnoho hirnychoho universytetu*, (3), 160–171. <https://doi.org/10.33271/ev/67.160>.
14. Polova, O. L., Malitskyi, P. O., & Maneliak, I. V. (2024). Oblikovo-informatsiine zabezpechennia formuvannia bukhgalterskoi zvitnosti v APK. *Ekonomika ta suspilstvo*, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-126>.
15. Portovaras, T. R. (2024). Zvitnist subiektiv hospodariuvannia yak dzherelo analizu ta instrument upravlinnia. *Biznes Inform*, (6), 293–300. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-293-300>.
16. Shkromyda, N. Ya., Malyshev, S. V., & Hryhoriychuk, A. I. (2025). Oblikove zabezpechennia formuvannia zvitnu pro upravlinnia hospodariuiochoho subiekta. *Efektivna ekonomika*, (5). <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.5.110>.



Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License